UUTISET

Monessa kunnassa ja erityisesti kuntaliitoskaupungeissa saatetaan yllättyä, kuinka paljon maa- ja metsätaloutta kunnassa on. **JÄRJESTÖJOHTAJA MATTI VOUTILAINEN, MTK**

VEIKKO NIITTYMAA

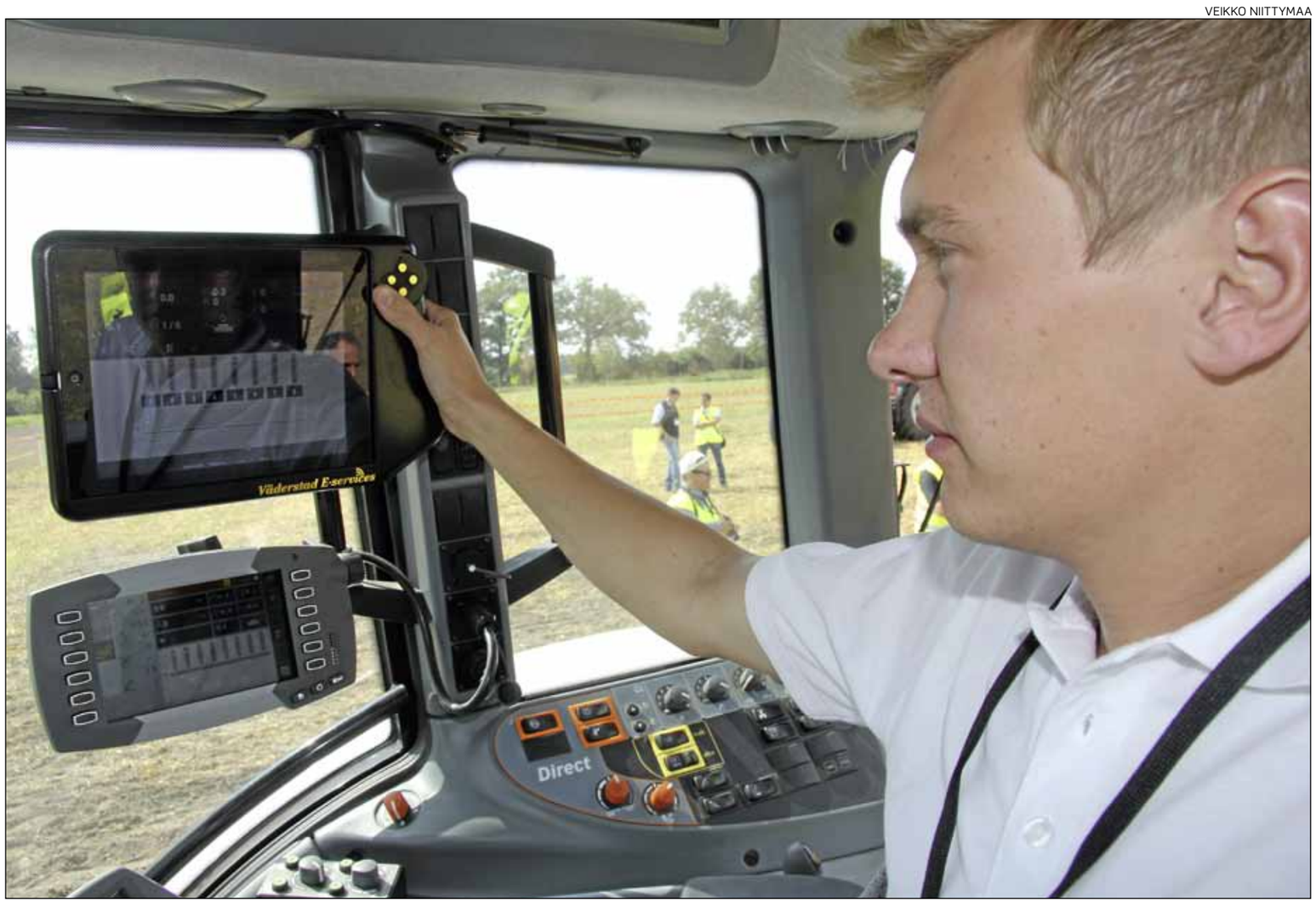

Väderstad valjasti iPadin kylvökoneen ohjaamiseen ja valvontaan. Ratkaisua esittelee peltoinsinööri Niklas Rosén Väderstadilta.

Väderstad valjasti iPadin kylvökoneeseen

Sähköiset sovellukset yleistyvät nopeasti maatalouden työkoneissa.

BERLIINI, SAKSA (MT)
Ruotsalainen työkonevalmistaja Väderstad ryhtyy käyttämään Applen taulutietokoneita kylvökoneidensa ohjaamiseen ja valvontaan. Ensin iPadit otetaan käyttöön maissin ja soijan kylvökoneissa, Tempoissa, ja myöhemmin myös tutuissa Rapideissa.

Viisi pohjoismaalaista maatalouskonevalmistajaa esitteli syksyn koneuutuuksiaan elokuun lopulla Berliinissä. Koneet ovat nähtävänä kahden kuukauden päästä Agritechnica-messuilla Saksan Hannoverissa.

Berliinin tilaisuus osoitti, että erilaiset sähköiset sovellukset lisääntyvät nopeasti maatalouskoneissa.

Väderstadin hallituksen puheenjohtaja **Christer Stark** kertoo silminnähden innoissaan E-Controlista, jonka markkinointi maissinkylvökoneisiin alkaa talvella. Rapideihin sen saa ehkä vuoden päästä. Hinnasta ei ole tietoa.

E-Control toimii aluksi iPadissa, mutta tarvittaessa sovellukset tehdään myös muille taulutietokoneille.

Väderstad tekee itse vain taulutietokoneen suojuksen. Kaikki muut, myös ohjelmistot, tulevat yhdysvaltalaiselta maatalous- ja ilmailusovellutuksiin erikoistuneelta Appareo Systemsiltä.

Stark tapasi Appareon myyntijohtajan **Joe Heilmanin** kaksi vuotta sitten Agritechnica-näyttelyssä.

Vetoaisalla on kylvökonetta ohjaava tietokone, joka pitää yhteyttä iPadiin. Tieto kulkee langattomasti, jolloin työkoneelle riittää 12 voltin sähkönsyöttö. Gps-paikannus kuuluu pakettiin.

IPadin näytöllä seurataan kylvön edistymistä. Appareon mittauslaite seuraa syöttöä jyvä kerrallaan ja kertoo kuljettajalle, jos jokin menee pieleen, Heilman kertoo.

Kylvökonetta voidaan ohjata entisen tapaan traktorin Isobus-näytön kautta, mutta iPad-sovellus tekee siitä hienostunutta. Parasta on, kun kummatkin järjestelmät ovat käytössä. Päisteautomatiikka ei toimi ilman Isobusia.

Valtra laajensi N-sarjaa

Valtra esitteli Berliinissä nelisylinterisen N-sarjan pikkumallin N103.4. Tehoa on samaiset 111 hevosvoimaa kuin kolmisylinterisessäkin. Kaikkiin N-sarjan pikkumalleihin saa lisävarusteena turbiinikytkimen, josta on etua kuormainkäytössä.

Ruotsalainen kuivurivalmistaja Tornum tähtää isoille tiloille. Tarjolle tulee jättikuivuri, joka läpäisee enimmillään 300 tonnia viljaa tunnissa.

Älön etukuormaintehdas on parannellut sähköistä ohjausta ja lisännyt pakettiin kolmannen sähköohjatun hydrauliikkaventtiilin. Live3:n kolme lohkoa toimivat yhtä aikaa.

Tuplaripa renkaaseen

Trelleborg on parantanut traktorin renkaan kuviointia ja muuttanut rivan kaksiportaiseksi. Perusripa on ennallaan ja toinen ripa on lisätty sen kylkeen.

Vetokyvyn luvataan kasvavan parhaimmillaan 10 prosenttia luiston pysyessä ennallaan ja työtehonkin pitäisi lisääntyä 2–3 prosenttia.

Markkinointijohtaja **Lorenzo Ciferri** Trelleborgilta uskoo sosiaaliseen mediaan. Nuoret hakevat tietoa muun muassa Facebookin kautta. Siellä pitää olla mukana. ”Asiat pitää esitellä hauskasti.”

Trelleborg on luopunut paperisten ohjekirjojen ja rengasluetteloiden päivittämisestä ja siirtänyt tiedot nettiin vapaasti ladattaviksi. Älypuhelimeen tarjotaan renkaan kuormituslaskuria.

VEIKKO NIITTYMAA

MTK julisti yhdistyksilleen kilpailun

Maa- ja metsätaloustuottajien järjestö MTK on julistanut tuottaja- ja metsänhoitoyhdistyksille Vuoden helmi -kilpailun.

Kilpailu on osa MTK:n yhdistysten vuotta, mutta siitä tultaneen tekemään vuotuinen perinne.

Kilpailussa palkitaan vuoden säväyttävin yhdistysteko. Se voi olla esimerkiksi yllättävä tai poikkeuksellisin hyvin onnistunut tapahtuma tai uusi tapa toimia, MTK:n järjestöjohtaja **Matti Voutilainen** sanoo.

Kilpailuaika on vuoden alusta marraskuun loppuun, johon mennessä yhdistysten pitää ilmoittaa helmiehdokkaansa alueensa liittoon.

Liitot puolestaan valikoivat parhaat ehdokkaat yhdistysten vuoden ohjaustyöryhmälle. Vuoden helmi palkitaan ensi vuoden alussa, samalla kun MTK aloittaa nuorten vuoden.

Voutilainen muistuttaa, että yhdistyksillä on syksynkin aikana paljon mahdollisuuksia toimintaan. ”Kilpailuun ehtii vielä.”

Ilman kilpailuakin yhdistyksillä on syksyllä toinen kuntakierros. Jo keväällä yli puolessa kunnista kunnan luottamushenkilöt saivat yhdistyksiltä MTK:n kuntaoppaan. Nyt syksyllä jaetaan tietopaketti maa- ja metsätalouden merkityksestä kunnassa.

”Monessa kunnassa ja erityisesti kuntaliitoskaupungeissa saatetaan yllättyä, kuinka paljon maa- ja metsätaloutta kunnassa on”, Voutilainen epäilee

Yhdistysten vuotta vietetään myös MTK:n vuotuisella Uudet tuulet -risteilyllä 7.–8. marraskuuta.

YHDISTYSTEN VUOSI

Kylväjäpysti kiertopalkinnoksi

Yhdistysten Vuoden helmi -kilpailun kiertävä palkinto on pienoismalli kylväjäpatsaasta.

”Nykyäänhän joka kilpailussa on ’poika’ palkintona”, ohjaustyöryhmän puheenjohtaja **Eero Isomaa** perustelee.

Täysikokoinen kylväjäpatsas on Nivalan kaupungintalon edessä. Se on **Risto Saalastin** vuonna 1986 veistämä.

Itse asiassa kylväjäpysti on kiertänyt tuottajakenttää jo aiemmin. Se oli kiertopalkintona nuorten tuottajain visailussa.

Silloinkin Isomaalla oli sormensa pelissä. Nivalan nuoret tuottajat voittivat visailun 1987 ja saivat sen jälkeen silloisen Nivalan kunnan lahjoittamaan MTK:lle kiertopalkinnon.

HEIKKI VUORELA

Kaikkiin palveluihin päästäkseen kestotilaajan on kirjauduttava MT:n verkkosivuilla.

Paikallissää näkyy vain kestotilaajille

Maanantaina käyttöön palautettu kirjautuminen MT:n verkkosivuilla on hämmentänyt joitakin sääpalvelun käyttäjiä.

Yhteyttä ottaneiden yleisin havainto on ollut paikallissään katoaminen näkyvistä.

Paikallissää ei näy kaikille, koska se on haluttu pitää kestotilaajien etuna.

Toinen kestotilaajille kuuluva sääpalveluosio on maanpinnan alinta lämpötilaa näyttävä kartta. Se on esillä huhtikuusta elokuun loppuun. Kestotilaajien etu on myös mobiilisääpalvelu osoitteessa *m.mt1.fi*.

Sääpalvelun muihin osioihin pääsee kirjautumatta kuka tahansa verkkokävijä.

Tilanteen selventämiseksi paikallissääosio näkyy nyt sääpalvelun valikossa kaikille, mutta linkki avautuu vain kirjautuneille kestotilaajille. Muille käyttäjille näkyy teksti ”saatavilla kestotilaajille kirjautumalla”.

Jos kirjautumisessa ilmenee ongelmia, kannattaa ottaa yhteyttä Viestilehdet Oy:n tilaajapalveluun. Siihen saa yhteyden joko sähköpostitse tilaajapalvelu@viestilehdet.fi tai puhelimitse 020 413 2277 (arkisin kello 8–16).

HENRIK SCHÄFER

Paliskunta ja maatila riitelevät satotappioista Ylitorniolla

YLITORNIO
Lohijärven paliskunnan ja lypsykarjanpitoa harjoittavan maatalousyhtymän erimielisyydet tilan nurmirehusadon vahingoista poikivat käräjäreissun Ylitorniolla.

Maatalousyhtymä Korpi Ylitorniolta vaatii alueella toimivalta Lohijärven paliskunnalta lähes 30 000 euron korvauksia kesällä 2011 ilmenneistä satotappioista ja siihen liittyvistä peltojen uudistamiskustannuksista.

Porovahinkojen arvioimislautakunnan mukaan yhtymä pitää sadonmenetyksen syynä porojen talvikaivua alkutalvesta 2010. Porojen uskotaan tehneen vahinkoja myös vuonna 2011.

”Maatila ei kertonut meille vahingoista rehunteon aikana kesällä 2011, vaan vasta saman vuoden lokakuussa. Poronhoitolain mukaan porojen tekemistä vahingoista pitää ilmoittaa paliskunnalle viipymättä”, kertoo Lohijärven paliskunnan poroisäntä **Heikki Holster** Ylitorniolta.

Paliskunta kiisti korvausvaatimuksen perusteettomana. Satovahinkoa ei Holsterin mielestä ole todistettu porojen tekemäksi. Paliskunta kuitenkin myöntää, että maatalousyhtymän pelloilla on ollut poroja toistuvasti.

KARI LINDHOLM

”Vaaditulla liki 30 000 euron korvaussummalla voi ostaa tuhatkunta pyöröpaalia. Tilan esittämät luvut oudoksuttavat. Vahingot pitäisi näyttää toteen kiistattomasti”, sanoo poroisäntä Heikki Holster Ylitorniolta.

”Poroja ajettu pois pelloilta”

Porot eivät Holsterin mukaan ole viipyneet pelloilla niin pitkään, että esitetyn kokoisia vahinkoja olisi voinut aiheutua. Hän ei hyväksy myöskään maatalousyhtymän väitettä jopa 700 poron laiduntamisesta pellolla.

”Paliskunnan porovahti hätyyttää poroja pelloilta päivittäin. Lisäksi otimme poroja tarhaan tilan valitusten vuoksi jo marraskuussa 2010. Pelloilla on ollut korkeintaan parisataa poroa, eivätkä nekään ole siellä asustaneet”, Holster sanoo.

Poroisäntä ei panisi satomenetyksiä porojen syyksi lainkaan. Kesän 2011 ensimmäinen nurmirehusato oli hänen mukaansa tavallista laihempi koko Lapissa. Holster pitääkin menetysten syynä sadon luontaista vaihtelua.

Korvaussumma puolitettiin

Porovahinkojen arvioimislautakunta kokoontui tarkastamaan maatilan satovahinkoja kesällä 2012.

”Riitaa yritettiin ensin sovitella, jotta lautakuntaa ei olisi tarvittu. Yhteisymmärrystä ei saavutettu, jolloin lautakunta otti asian käsiteltäväkseen”, kertoo lautakunnan puheenjohtajana toiminut maaseutusihteeri **Ari Ala-Poikela** Ylitorniolta.

Lautakunta ei pystynyt käynnillään toteamaan vuoden takaisia satovahinkoja. Yhtymän todistusaineistossa oleva asiantuntijalausunto nurmisadosta 2010 sekä säilörehun satotasosta 2011 kuitenkin vakuutti lautakunnan.

”Otimme huomioon lisäksi vuotuisen satovaihtelun, minkä takia päädyimme puolittamaan korvaussumman 14 618 euroon. Paliskunnalle annettiin aitausvaatimus, sillä katsoimme aitaamisen olevan tarkoituksenmukaista”, Ala-Poikela kertoo.

”Maatalousyhtymällä ja asiantuntijalla on keskinäinen kauppasuhde. Siksi kyseinen asiantuntija on jäävi antamaan lausuntoa sadon määrästä. Vahingot tulisi arvioida puolueettomasti”, Holster vastaa.

”Jo toinen käynti vahinkoalueella”

Kyseessä on ensimmäinen riitatapaus vuosikymmeniin, jossa arvioimislautakunta kokoontuu Ylitorniolla.

”Elinkeinojen yhteentörmäykset ovat erittäin harvinaisia, lautakuntaa tarvitaan vain ääritapauksissa”, Ala-Poikela sanoo.

Lautakunta on kokoontunut maatalousyhtymä Korven osoittamalla vahinkoalueella aiemminkin, loppuvuodesta 2009.

Lautakunta ei voinut todeta vahinkoja syntyneen myöskään tuon käynnin perusteella.

Rahallista korvausta ei silloin määrätty, mutta paliskunta velvoitettiin aitaamaan alue vuoden 2011 loppuun mennessä.

”Maatalousyhtymä ja paliskunta sopivat sittemmin keskenään, ettei suoja-aitaa rakenneta, sillä paliskunta lupasi tehostaa porojen poistamista pelloilta. Yhtymä ei ole ollut kuitenkaan tyytyväinen paliskunnan toimintaan asiassa”, Ala-Poikela summaa.

Lohijärven paliskunta on jättänyt Korven maatalousyhtymälle kanteen vireille alioikeuteen. Näin pitää menetellä osapuolen, joka ei tyydy porovahinkojen arvioimislautakunnan päätökseen.

Maatalousyhtymä Korpi kieltäytyi haastattelusta ja asian kommentoinnista. Riita-asia käsiteltäneen leivättömän pöydän äärellä vielä tänä syksynä.

KARI LINDHOLM

Keskusta virittelee välikysymystä

Keskusta aikoo tehdä **Jyrki Kataisen** (kok.) hallitukselle välikysymyksen kotihoidon tuen muuttamisesta. Puolue pitää muutosta leikkauksena.

Hallitus on päättänyt, että kotihoidon tuki jaetaan vanhempien kesken. Oppositiopuolue keskustan mielestä vanhemmilta viedään näin valinnanvapaus.

”Hallituksella ei ole osoittaa mitään laskelmia siitä, kuinka paljon kotihoidon tuen leikkauksella laitetaan Suomen taloutta kuntoon”, kuuluvat **Kimmo Tiilikaisen** perustelut.

Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtajisto ehdottaa välikysymystä. Lopullisesti ryhmä päättää asiasta torstaina.

MT

Kokoomusnuorten paperi tyrmättiin

Kokoomuksen nuorisojärjestö onnistui suututtamaan poliitikkoja yli puoluerajojen tavoiteohjelmallaan. Kokoomusnuoret ehdottivat muun muassa kansanryhmää vastaan kiihottamisen laillistamista, vähemmistövaltuutetun viran lakkauttamista ja pakolaiskiintiöiden poistamista.

Myös Nato-jäsenyyttä pitäisi hakea.

Kokoomuksesta esimerkiksi kansanedustaja **Ilkka Kanerva** ja puoluesihteeri **Taru Tujunen** sanoutuivat irti tavoiteohjelmasta.

Nuorten liitto on kokoomuspuolueeseen nähden itsenäinen järjestö. **MT**